

بسم الله الرحمن الرحيم

سرویکس

تالیف

ناهید بلبل حقیقی

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

گیتی آتش سخن

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

ژیلا گنجی

مربی مامایی دانشگاه علوم پزشکی مازندران

و دانشجوی دکتری بهداشت باروری

شهید مدرس - پرستاران جوان

انتشارات پرستاران جوان

سرشناسه: بلبل حقیقی، ناهید، ۱۳۴۵
عنوان و نام پدیدآور: سرویکس / تالیف ناهید بلبل حقیقی، گیتی
آتش سخن، ژیلدا گنجی.
مشخصات نشر: مشهد، پرستاران جوان، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۹۹ ص رنگی
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۱۷-۱۱-۰
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
یادداشت: کتابنامه
موضوع: دهانه رحم
موضوع: دهانه رحم -- بیماری‌ها
شناسه افزوده: آتش سخن، گیتی
شناسه افزوده: گنجی ژیلدا
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ اس ۴ ب ۸ / ۳۱۲ RC
رده‌بندی دیوئی: ۶۱۸/۱۴
شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۸۸۹۵۷

این اثر طبق مجوز شماره ۱۲۵/۷۰۱۰۹ مورخ ۱۳۹۳/۸/۱۱ به تایید شورای انتشارات دانشگاه علوم پزشکی
شاهرود رسیده است.

سرویکس

تالیف: ناهید بلبل حقیقی، گیتی آتش سخن و ژیلدا گنجی
ناشر: پرستاران جوان
حروفچینی و صفحه آرایی: یار آشنا
نوبت چاپ: مهتاب / اول / ۱۳۹۴
شمارگان: ۵۰۰ جلد
طراح جلد: کاظمی

بها: ۴۰۰۰۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۱۷-۱۱-۰

مرکز نشر و پخش:

مشهدالرضا: میدان سعدی، خیابان سناباد، بین سناباد ۶ و ۸، پلاک ۱۰۴ طبقه منهای یک

تلفکس ۰۵۱۳۸۴۲۱۷۴۴ و ۰۵۱۳۸۴۴۴۵۴۴

سایت انتشارات: [http://www. parastaran ejavan. Com](http://www.parastaran ejavan. Com)

تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است. این اثر مشمول قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان
مصوب ۱۳۴۸/۱۱/۱۱ و قانون ترجمه و تکریر کتب و نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۰۶
می‌باشد. بازنویسی، خلاصه برداری یا برداشت بخشی از متن یا شکل‌ها و جدول‌های کتاب و انتشار
آن در قالب کتاب‌های ترجمه، تالیف، خلاصه، تست یا نرم افزار بدون اجازه کتبی ناشر، غیر
قانونی و شرعا حرام بوده و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

فهرست مطالب

پیش گفتار مؤلفان ۶

فصل ۱ / آناتومی، بافت شناسی و فیزیولوژی سرویکس ۸

- ۸ ..... آناتومی سرویکس (دهانه رحم)
- ۹ ..... بافت شناسی:
- ۹ ..... بخش هیستولوژیک (Histologic Portio) ...
- ۹ ..... بخش هیستولوژیک:
- ۱۰ ..... ناحیه تغییر شکل:
- ۱۱ ..... اندوسرویکس:
- ۱۲ ..... انواع سلول های اپی تلیومی سنگفرشی:
- ۱۴ ..... مشخصات سلول های اندوسرویکس:
- ۱۵ ..... فیزیولوژی سرویکس
- ۱۶ ..... تغییرات مخاط اندوسرویکس:
- ۱۶ ..... متاپلازی سنگفرشی

فصل دوم: / بیماریهای خوش خیم سرویکس ۲۱

- ۲۱ ..... سرویسیت ها (التهاب دهانه رحم)
- ۲۲ ..... سرویسیت حاد
- ۲۲ ..... سرویسیت مزمن
- ۲۴ ..... پولیپ
- ۲۵ ..... لیومیوم

فصل سوم: / انواع غربالگری، تفسیر و بدخیمی سرویکس ۲۷

- ۲۷ ..... اثر بخشی و محدودیت های غربالگری سرطان سرویکس
- ۲۸ ..... انواع روش های نمونه گیری از دهانه رحم (سنتی و نوین)
- ۲۸ ..... پاپ اسمیر سنتی
- ۳۱ ..... رنگ آمیزی پاپانیکولائو:
- ۳۱ ..... نمونه گیری محیط مایع
- ۳۲ ..... مزایای نمونه گیری در محیط مایع:
- ۳۳ ..... تکنیک آماده سازی TP :
- ۳۵ ..... اتوماسیون غربالگری تست پاپ:
- ۳۵ ..... سیستم تصویر برداری TP
- ۳۵ ..... (FPSP) Focal Point Slide Profiler
- ۳۵ ..... مزایای FPSP:

۳۵	محدودیت های: sure path
۳۶	TRU SCREEN
۳۸	بیوپسی نوری
۴۲	تفسیر پاپ اسمیر
۴۲	سیتولوژی فیزیولوژیک در تست پاپ اسمیر
۴۲	سیکل قاعدگی
۴۴	روند آتروفی
۴۴	نماهای سیتولوژیک آتروفی
۴۹	حاملگی
۵۰	سلول های تروفوبلاستیک (شکل ۲۲)
۵۱	کمبود اسیدفولیک
۵۱	پس از زایمان: (شکل ۲۳)
۵۱	تغییرات راکتیو و ارگانیزم ها و یافته های غیر نئوپلاستیک
۵۱	ویژگی های سیتولوژیک دژنراسیون (شکل ۲۴)
۵۲	متاپلازی سنگفرشی (شکل ۲۵)
۵۲	اثر رادیاسیون (شکل ۲۶ و ۲۷)
۵۴	هیپرکراتوز: (شکل ۲۸)
۵۴	پاراکراتوز: (شکل ۲۹)
۵۴	سلول های اندوسرویکال راکتیو (شکل ۳۰)
۵۵	متاپلازی لوله ای (شکل ۳۱)
۵۵	هیپرپلازی میکروگاندولار (شکل ۳۲)
۵۶	تغییرات ناشی از IUD (شکل ۳۳)
۵۷	سرویسیت فولیکولار (شکل ۳۴)
۵۷	متاپلازی سلول ترانزیشنال
۵۷	وضعیت سلول ها پس از هیستریکتومی توتال
۵۷	ارگانیزم هایی که در تست پاپ یافت می شوند
۵۸	واژینوز باکتریال
۶۲	لپتوتریکس
۶۲	کاندیدا (شکل ۴۴)
۶۳	HSV (شکل ۴۵)
۶۴	سیتومگالو ویروس
۶۵	نقش ویروس پاپیلوما ی انسانی در ایجاد کارسینوم سرویکس
۶۶	انواع HPV:
۶۶	ماهیت و ساختار سلولی HPV:
۶۶	گرایش سلولی یا تروپسم عفونت HPV
۶۶	عوامل خطر ساز عفونت با: HPV
۶۶	سیر طبیعی HPV:
۶۷	پاپیلوما ویروس انسانی و کانتسر سرویکس
۶۷	تست پاپ به همراه DNA پاپیلوما ویروس انسانی
۶۸	تکنیک های مولکولی برای تشخیص HPV-DNA

۶۸	کاربردهای بالینی تست های HPV :
۶۸	غربالگری کمکی اولیه: DNA همراه با تست PAPT ^{TM} :
۶۹	تست رفلکس HPV :
۶۹	پیگیری تست رفلکس HPV :
۶۹	سلول های سنگفرشی آتیپیک
۷۰	درباره ASC-US :
۷۰	ویژگی مورفولوژیک ASC-US :
۷۱	ضایعه داخل اپی تلیومی سلول سنگفرشی با درجه بدخیمی کم (LSIL) :
۷۳	ضایعه داخل اپی تلیومی سلول سنگفرشی با درجه بدخیمی زیاد (HSIL) :
۷۴	کارسینوم سنگفرشی مهاجم
۷۵	ضایعات اندوسرویکس
۷۶	نمونه برداری زیاده از حد سرویکس
۷۸	ضایعات اندومتر
۷۹	تومورهای متاستاتیک
۸۰	تغییرات ناشی از درمان
۸۱	آرتفکت های شایع تست پاپ
۸۳	چه سنی و چه زمانی باید غربالگری انجام شود؟
۸۴	راهکارهای اجماع نظر در خصوص زنان با تست پاپ غیرطبیعی
۸۴	ماهیت آزمایشات
۸۵	تفسیر نتایج آزمایشات
۸۵	مفهوم نتیجه غیرطبیعی
۸۵	آزمایش سیتولوژی غیرطبیعی:
۸۶	مفهوم نتیجه طبیعی آزمایش:
۸۷	الگوریتم های ارزیابی، درمان و پیگیری یک پاپ اسمیر غیرطبیعی
۸۸	Refrence

پیش گفتار مؤلفان

خداوند را سپاس و ستایش سزااست که ما را به علم و دانش و معرفت رهنمود ساخت و ما را پاینده این راه گردانید و سپاس که درد و رنج آنها آموزگار علم و تجربه ما گردید و ما را مدیون اعتماد ایشان گردانید.

هدف از تالیف این کتاب بر اساس سالها تجربه در امر آموزش ارائه مرجعی مناسب جهت آموزش دانشجویان می باشد. مطالب ارائه شده شامل: آناتومی، فیزیولوژی، ... دهانه رحم می باشد.

امید است که همکاران عزیز بر ما منت نهاده و اشکالات احتمالی را گوشزد نموده و ما را از راهنمایی خود بهرمند نمایند.

در پایان از همکاری معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود، داوران محترم این کتاب و همچنین جناب آقای اصغری مدیر مسئول انتشارات پرستاران جوان و همکاران ایشان که مقدمات چاپ این کتاب را فراهم نمودند، تشکر و قدردانی می کنم. منتظر نظرات و پیشنهادات شما بزرگواران هستیم.

Nbhaghghi349@yahoo.com

مؤلفین: ناهید بلبل حقیقی، کیتی آتش سخن و ژیل گنجی